

Azərbaycan islamofobiya ilə mübarizədə öndə gedir

İslamofobiya, ksenofobiya kimi bəlalardan əziyyət çəkən ölkələrdən biri də Azərbaycandır. 1990-cı illərdə təcavüzkar ermənilər Birinci Qarabağ müharibəsini başlayanda, soydaşlarımız qaçqın və məcburi köçkün düşəndə, ərazilərimizin iyirmi faizi otuz ilə yaxın Ermənistanın işğalı altında qalanda, eləcə də bu günün özündə ölkəmiz ikili standartla, hər cür ayrı-seçkiliklə üzləşib.

Ksenofobiyanın, islamofobiyanın tüğyan etdiyi Qərbi ölkələri təcavüzkar ermənilərin qanlı əməllərini görüb susduqları halda, Azərbaycanın öz ərazilərində Ermənistanın işğalına son qoymasını, separatizmlə mübarizəsini, ərazi bütövlüyünü təmin etməsini "etnik təmizləmə" adlandırırlar.

Bu cür iftiralara, böhtanlara əl atanlar çox yaxşı bilirlər ki, Azərbaycan çoxmillətli və çoxkonfessiyalı ölkədir. Dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri bir ölkədə əmin-amanlıq içərisində bir ailə kimi yaşayırlar. Prezident İlham Əliyevin Bakıda keçirilən "Müxtəlifliyin qorunması: 2024-cü ildə islamofobiya ilə mübarizə" mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarının məktubunda bildirildiyi kimi, ölkəmizdə milli sərvət kimi qorunan dini bərabərlik və inklüzivlik Azərbay-

can xalqının həyat tərzidir, onun güc mənbəyidir. Bundan irəli gələrək, təbiidir ki, multikultural dəyərlərə hörmət bizim dövlət siyasətimizin prioritet istiqamətlərindən birini təşkil edir".

Prezident İlham Əliyev təəssüflə qeyd edib ki, dünyada islamofobiya meyilləri sürətlə artmaqdadır: "İslamın potensial təhlükə mənbəyi kimi aşındığının, müsəlmanlara qarşı şübhə, ayrı-seçkilik və açıq nifrətin gündən-günə daha geniş yayıldığına şahidi oluruq. İslamofobiya ilə Mübarizə Gününə dair BMT-nin Qətnaməsində də qeyd edildiyi kimi, dini inanclarla bağlı ayrı-seçkilik, dözümsüzlük və şiddət hallarının çoxalması dərin narahatlıq doğurur". Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, XXI əsrdə islamofobiya, ksenofobiya və irqçiliyə yer olmamalıdır: "Terrorizm və ekstremizmi hər hansı bir din, millət, sivilizasiya və ya etnik qrupla əlaqələndirmək yanlış yanaşmadır".

Konfransın açılış mərasimində BMT Baş katibinin müavini, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının ali nümayəndəsi Migel Anxel Moratinosun tədbir iştirakçılarının müraciəti səsləndirildi. Müraciətdə bildirildi ki, dünyada bir çox müsəlmanın islamofobiyanın qurbanı olmağı böyük təəssüf doğurur. İslamofobiyanın dünyanın müxtəlif ölkələrində yayılması müsəlmanlara qarşı nifrət deyil,

fobiyadır. Müsəlmanlara qarşı nifrətin insan hüquqlarına zidd olduğunu vurğulayan Migel Anxel Moratinos qeyd edib ki, ədalətli, sülh içində bir dünya yaratmaq üçün bütün insanlar qeyri-tolerantlığa qarşı mübarizə aparmalıdır: "Dünyada bütün dinlərin əsasında mərhəmət və qarşılıqlı hörmət dayanır. Bunu qorumaq isə bizim borcumuzdur".

Konfransda çıxışında İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) Baş katibinin siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Yusif Əl-Dubei bildirdi ki, Azərbaycan bu illər ərzində islamofobiya qarşı mübarizəyə həsr olunan yüksək səviyyəli müxtəlif tədbirlər keçirib, nümunəvi addımlar atıb. Bu tədbirin keçirilməsi də Azərbaycanın güclü öhdəliyini əks etdirir.

Dünyada təxribat xarakterli aktların törədilməsinin davam etdiyini, insanların dini inanclarına görə hədəfə alındığını diqqətə çatdıran İƏT Baş katibinin köməkçisi onu da qeyd etdi ki, müsəlmanlara qarşı təzyiqlərin, ayrı-seçkilik hallarının qarşısını almaq üçün müxtəlif tədbirlər görülməlidir: "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı beynəlxalq təşkilatları, vətəndaş cəmiyyətlərini bu hallara qarşı birləşməyə, səfərbər olmağa çağırır".

G20 Dinlərarası Dialoq Forumunun prezidenti Kol Durham çıxışında qeyd etdi ki, islamofobiya ilə var gücümüzlə mübarizə aparıb bu problemi kökündən həll etməliyik.

O vurğuladı ki, dünyada islam dininə qarşı qərəzli münasibətə, mənfi tendensiyalara adekvat cavablar verilməlidir. Ona görə də islamofobiya ilə mübarizənin əhatə dairəsi genişləndirilməlidir.

ABŞ Müsəlman Təşkilatları Şurasının baş katibi Oussama Ali Cammal "Müxtəlifliyin qorunması: 2024-cü ildə İslamofobiya ilə mübarizə" mövzusunda beynəlxalq konfransın çərçivəsində keçirilən "Multikulturalizm, İslam və sivilizasiyaların toqquşması nəzəriyyəsi: İslamofobiyanın yenidən düşünülməsi" mövzusunda aralıq sessiyasında müsəlmanlara qarşı ayrı-seçkilinin geniş vüsət aldığını qeyd etdi.

Sözgedən beynəlxalq konfransın çərçivəsində təşkil edilmiş "Multikulturalizm, İslam və sivilizasiyaların toqquşması nəzəriyyəsi: İslamofobiyanın yenidən düşünülməsi" adlı aralıq sessiyasında çıxış edən İslam Tarixi, İncəsənəti və Mədəniyyəti Araşdırma Mərkəzinin (IRCICA) baş direktoru Mahmut Erol Kılıç islamofobiyanı sürətlə yayılan xroniki xəstəliyə bənzətdi: "Bu problem cəmiyyətdə müxtəlif səviyyələrdə təzahür edir. Düşünürəm ki, islamofobiyanı epidemiyaya kimi təsvir etmək daha doğru olar". Mahmut Erol Kılıç bildirdi ki, bəzi ölkələr islamofobiyanı öz siyasətlərinin bir parçasına çevirib, bu işə dünyanı sülhdən uzaqlaşdırır: "Əgər sülhün bərqərar olduğu bir dünyanı gələcək nəsillərə ötürmək istəyiriksə, islamofobiya qarşı birgə mübarizə aparmalıyıq".

Böyük Britaniyanın Srebrenitsanı xatırlama təşkilatının sədri və "Badger" Sağlamlıq Qrupunun baş icraçı direktoru Vəqaruzaman Əzmi diqqətə çatdırdı ki, islamofobiya müsəlmanlara qarşı yalnız pis rəftarla məhdudlaşmır, onun kökündə daha mənfi məqamlar var: "Çox şadam ki, Azərbaycan islamofobiya ilə mübarizədə öndə gedir, belə tədbirlər keçirir, bu məsələləri müzakirəyə çıxarır. İslamofobiya qarşı qlobal strategiya ilə mübarizə apardığı üçün Azərbaycan Prezidentini, Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm. Çünki islamofobiya qarşı mübarizə qlobal perspektivdə ən fundamental məsələlərdən biridir, onun qlobal strategiyaya ehtiyacı var".

Xatırladaq ki, İslamofobiya ilə Beynəlxalq Mübarizə Gününə həsr olunan "Müxtəlifliyin qorunması: 2024-cü ildə İslamofobiya ilə mübarizə" mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi, G20 Dinlərarası Dialoq Forumu və Bakı Təşəbbüs Qrupunun birgə təşkilatçılığı ilə keçirildi. Konfransda dünyanın 32 ölkəsindən alimlər, beynəlxalq təşkilatların ekspertləri, din xadimləri və qeyri-hökumət təşkilatlarından 130-dan çox nümayəndə iştirak edirdi.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"